

Koulu ja rauha.

Kehoitus pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Hävittävän maailmansodan seurausten painaessa ihmiskuntaa ja uuden maailmanpallon uhatessa, joka varmaan tyystin tuhoaisi länsimaisen sivistyksen, on rauhanliike kasvanut valtavaksi virtaukseksi nykyajan sivistyselämässä. Kansat ovat vihdoinkin heränneet käsittämään, kuinka epäsiiveellistä, mieletöntä ja turmiota tuottavaa on jos kansainvälisiä kiistoja ratkaistaan sodalla, s.o. järjestelmällisellä ja häikäilemättömällä joukkomurhalla. Kansojen johtajat ovat myös tajunneet, että täytyy rikkoa vanhoja perimystapoja ja ruveta kulkemaan uusia uria, sovittelujen ja sovintotuomioiden uraa, kiistojen ratkaisemiseksi. Niissä monissa kansainvälisissä kokouksissa ja kongresseissa, joita erilaisten harrastusten ja rientojen edustajat ovat pitäneet, on rauhanasia silmiinpistävästi ollut etualalla. Kuinka olisivatkaan uskonnollisen, siiveellisen, kasvatuksellisen tai yhteiskunnallisen työn johtajat, taikka työväen-, nais- tai nuoriso-liikkeen edustajat saattaneet kokoontua vaihtamaan ajatuksiaan ja suunnittelemaan vastaisen toimintansa suuntaviivoja, ilman kiinnittämättä samalla kertaa huomiota sodan vaaraan, joka uhkaa armottomasti hävittää heidän harrastustensa kaikki tulokset ja särkeä kaikki heidän suunnitelmansa, omistamatta voimiaan sen vaaran torjumiseen!

Opettajat ovat kieltämättä ensi rivissä kansojen henkisten johtajien joukossa ja he ovat vastuussa kansojen tulevaisuudesta. Eri maiden opettajat ovatkin innokkaasti ryhtyneet rauhan asiaa ajamaan. He ovat ymmärtäneet suuren tehtävänsä olevan koettaa opastaa ihmiskuntaa uusille, onnellisemmille urille, rauhan tielle, vuodattamalla kaikkeen kasvat- ja opetustoimintaan uutta, siiveelliseen velvollisuudentajuntaan perustuvaa rauhan ja keskinäisen ymmärtämyksen henkeä.

Niiden monien todisteiden joukossa, jotka osoittavat mahtavien tämänsuuntaisten voimien olevan liikkeellä, mainittakoon se maailmankongressi jonka »Kasvatuksellisten yhdistysten maailmanliitto» (joka perustettiin San Fransiskossa 1923), heinäkuussa t.v. piti Edinburgissa. Saapuvilla oli 1500 edustajaa — opettajia ja kasvattajia melkein kaikista maista. Mainitsemme lyhyesti, että päätettiin m.m. seuraavaa: oppikirjoja, m.m. historian ja maantiedon, olisi perusteellisesti uudistettava, noudattamalla enemmän puolueettomuutta ja korostamalla kansojen yhteisiä etuja sekä rauhallista sivistystyötä; olisi laadittava eri kirja kansainvälisistä suhteista; olisi vietettävä toukokuun 18 p:ää »kansainvälisen hyvänsuonnin» päivänä; eri maiden johtavien kasvat- ja opetuslaitosten pitäisi panna toimeen opettajien ja oppilaiden vaihtoja.

Meidän maamme koulumaailmassa rauhan työ on vielä kovasti takapajulla. Vaikka Rauhanliitto keväällä 1924 julkaisi kehotuk-

sen Suomen opettajille, näyttää kuitenkin rauhan työn merkitys yleisenä kulttuuritehtävänä olevan kovin vähän tunnettua maan opettajien piirissä. Että kuitenkin lämmintä harrastusta rauhan asiaa kohtaan on olemassa, sen osoitti m.m. se suuri huomio, minkä saivat osakseen 12. pohjoismaisen koulukokouksen aikana Helsingissä pidetyt, rauhan liikettä koskevat esitelmät.

Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa on jo kauan ollut olemassa opettajien kesken rauhanyhdistyksiä, jotka v. 1923 yhtyivät skandinavisiksi liitoksi. Tämän liiton hallitus piti mainitun koulukokouksen yhteydessä Helsingissä elokuun 6 p. kokouksen, jossa oli läsnä suomalaisiakin opettajia. Siinä päätettiin yksimielisesti perustaa »Pohjoismaisten opettajain rauhanliitto» johon Suomikin yhtyi, toistaiseksi komitean edustamana, jonka piti työskennellä rauhan asian tunnetuksi tekemiseksi maamme opettajain kesken sekä opettajain rauhanyhdistyksen aikaansaamiseksi meilläkin.

Toivoen voivansa viedä rauhanasian askelen eteenpäin maamme opettajistossa, käännytty yllämainittu komitea täten Suomen opettajien puoleen, kehottaen heitä ottamaan tutustuaukseen rauhan asiaan yleensä ja erittäinkin opettajien tehtävään ja osuuteen siinä, sekä antamaan opettaja- ja kasvattajatoimessaan rauhan ja yhteisymmärryksen aatteelle sen sijan, mikä sille tulee nykyajan sivistystyössä.

Komitea aikoo koettaa saada julkaistuiksi lyhyitä kirjoituksia rauhan asiasta opettajien aikakauslehdessä sekä »Rauhaa Kohti»-nimisessä rauhanlehdessä.

Komitea pyytää vihdoinkin, että rauhan asiaa harrastavat opettajat ilmoittaisivat nimensä ja osoitteensa jollekulle komitean jäsenelle. Jotta yhteistoimintaa voisi syntyä asiasta harrastavien opettajien kesken ja aiottu yhdistys voitaisiin perustaa, olisi erinomaisen tärkeää, että komitea saisi tiedon siitä, millä tahoilta ja kuinka laajalti sen pyrintöjä kannatetaan.

Helsinki, Tampere, Lahti ja Pinjainen, joulukuulla 1925.

POHJOISMAISTEN OPETTAJAIN RAUHANLIITON SUOMEN KOMITEA.

Jose Fagerholm,
Opett., Pinjainen.

Arvi Grotenfelt,
Prof., H:ki, Merik. 1.

Lucina Hagman,
Joht., H:ki, Kirkkok. 12.

Felix Iversen,
Yliop.ap., H:ki, Kapt.k. 3.

Ingrid Johansson,
Maist., op., H:ki, Vläd.k. 19.

Greta Langenskjöld,
Joht., H:ki, Neitsytp. 10

Alpo Lumme,
Opett., Tampere.

Otto E. Tukiainen,
Opett., Lahti.

HELSINGIN
VLICPISTON
KIRJASTO

HELSINGIN
VLICPISTON